

LOTTE DODION

1. Ik hou van het woord stroming. De fluiditeit die het in zich draagt. Het beeld van poëzie als vloeibaar, iets dat zich niet tegen laat houden en een dwingende zachtheid in zich draagt. Liever kijk ik naar 'dé poëzie' als stroming. Daarin substromingen onderscheiden voelt voor mij als een paar druppels uitfilteren en die tot water verklaren. Dat is de beweeglijkheid van poëzie proberen vangen in cerebrale kaders. De veelheid van de stroom vat je nooit, het is telkens ander water. Liever dan analytische staalnames maken en dichters op basis van wat (vorm)verwantschap bij elkaar plaatsen, wil ik oproepen om in de stroom te duiken. Te ervaren.
2. De coördinaten van mijn werk wisselen regelmatig. Mijn werk is erg hybride. Ik vermeng papier, audio en live-performances en kruis taal en concepten telkens op andere manieren. Ik zie mijn werk als veel ruimer dan mijn geschreven gedichten. Mijn poëzieprojecten, installaties en optredens maken daar integraal deel van uit. Ik schipper ook tussen twee identiteiten in het landschap: die van auteur en maker, tegelijk ook die van organisator, co-creator. Mijn werk is veelvormig ook, van haikucyclus tot absurd audioverhaal. Wel is mijn taal herkenbaar, die is beeldend en toegankelijk, maar met weerhaakjes. Geankerd in de werkelijkheid en tegelijk erg verbeeldingsrijk. Ook de sociale dimensie, mijn noodzaak tot verbinding spreekt onlosmakelijk uit al wat ik maak. Een poëzieproject als STUDIO HAIKU, waarbij ik 962 haikumedaillen wilde maken en uitreiken aan 'atleten van het gewone leven' is misschien wel een 'vintage Lotte Dodion'-werk. Daar komen een conceptuele laag, een sociale dimensie en een artistieke uitdaging krachtig in samen. Als je me toch iets sterker in het landschap wil vastpinnen: Als je een spectrum uittekent met aan de ene kant cerebraal en aan de andere kant emotioneel, zou ik naar de tweede kant overhellen. Op de lijn die van hermetisch naar toegankelijk loopt, zou ik dan weer dicht bij de toegankelijke pool staan.
3. Absoluut. Met eigen ogen kan ik Engels, Frans of Italiaans lezen. Maar liever duik ik dieper in compleet andere taalsystemen. Ik heb een sterke voorliefde voor Arabische en Japanse poëzie, zowel klassiek als eigentijds. In het middelbaar leerde ik oud-Grieks ontleden en dat zaadje is dankzij inspirerende leerkrachten uitgegroeid tot een enorme fascinatie voor mythologie en literatuur in andere schrijfsystemen. Mijn Arabisch is - ondanks een paar studie jaren - erg nederig, mijn spijkerschrift roestig en mijn hiragana beperken zich tot tien tekens, dus ik wil bij deze een diepe buiging maken voor de literaire vertalers die het mogelijk maken dat ik ondanks mijn taalbeperkingen toch een hele wereldbibliotheek aan poëzie kan aanleggen. Van elke reisbestemming importeer ik poëziebundels, zo heb ik de wereld letterlijk binnen handbereik. Die buitenlandse inspiratie werkt zeker door, hetzij subtiel als bron voor beelden, onderwerp of vorm. Soms ook explicieter dan sublimatie: zo was het lezen van prikkelende haiku een sterke trigger voor mijn haikufascinatie, met alle gevolgen van dien. Nu probeer ik als fanatieke zendeling op elke straathoek haiku-enthousiasme te verspreiden.

Bent u van mening dat buitenlandse poëzie duidelijk van invloed is (geweest) op de ontwikkeling van de Nederlandstalige poëzie tot op heden?

Zeker en vast. Maar wat ik niet met dezelfde stelligheid kan beweren, is het omgekeerde. Heeft de Nederlandstalige poëzie een (duidelijke) invloed op de ontwikkeling van anderstalige poëzie (gehad)? Wie wat waar wanneer? Daar ben ik waarlijk benieuwd naar.

4. Internationaal gezien: alleen door het gebruik van het Nederlands. En ten opzichte van vroegere periodes: de tijdstempel en de gebruikte taal.
5. Ik zie de Vlaamse en Nederlandse poëzie als één geheel, maar de infrastructuur als twee onderscheiden werelden. Het blijft een feit dat de dichters veel beweeglijker zijn dan de poortwachters: de uitgeverijen, de instellingen, de organisaties. Er is wel uitwisseling, maar geen weghalen van de nationaliteit. Je blijft een internationale gast op festivals in het buurland.
6. Absoluut. Het tegendeel beweren zou de poëzie doodverklaren. Een levende poëzie vernieuwt, verbreedt, verandert voortdurend. En het prachtige is dat we niet in het minste weten wat er allemaal nog kan komen. Zou P.C. Hooft hebben geloofd dat ooit artificiële intelligentie sonnetten zou schrijven? Zal poëzie pakweg de manier zijn om te communiceren met buitenaardse wezens? Zowel naar vorm als inhoud blijft de poëzie onontgonnen terrein ontdekken. Tegelijk is er een voortdurend herontdekken en herinterpreteren van het verleden. Zou Homeros trouwens niet trots zijn op de eigentijdse revival van spoken word? Ik vind het wenselijk dat de poëzie de openheid behoudt om vernieuwing toe te juichen en experiment binnen te halen. Tegelijk hoeft zij haar oude wortels niet door te knippen of te vernieuwen om te vernieuwen. Ik droom van een poëtisch ecosysteem waarin nieuw en oud elkaar vrijuit kruisbestuiven.
7. 'De poëzie' moet in feite juist niets. De poëzie is de vrijplaats, de heerlijke vergaarbak waar alle vormen en poëtica's samenkomen. Waar 'geversd' wordt zonder regels. 'De poëzie' is onvoorwaardelijk open naar poëtica, vorm en stijl. De schuimbekkenen, de absurden, de 'kunst voor de kunst', de traditionelen, het radicale experiment, alles is welkom. Binnen 'dé poëzie' heeft maatschappelijk geëngageerde poëzie zeker zijn plaats. Ik vind niet dat alle poëzie maatschappelijk geëngageerd moet zijn. Elke dichter heeft de vrijheid om een eigen poëtica na te streven. Maar voor mij persoonlijk is de politieke dimensie van poëzie een evidente zaak. Ik maak in de maatschappij waarin ik leef, niet in een vacuüm getrokken parallel universum. In mijn poëtica verhoudt de poëzie zich altijd tot de orde waarin de lezer of de toehoorder zich beweegt. Net zoals de mens inherent een politiek want sociaal wezen is, is poëzie voor mij altijd sociaal want door mensen voor mensen gemaakt en hoe impliciet ook, nooit politiek neutraal. De poëtische uitwerking van dat engagement zie ik evenwel als een spectrum: het kan gaan van expliciete pamfletpoëzie tot werk waarin iets politieks haast subliminaal onder de verzen sluimert. Zelf kies ik voor een implicietere benadering.

Tot slot: om van poëzie te spreken, vind ik het een must om voldoende poëtische kwaliteit te behouden wanneer het expliciet politiek wordt.

Moet poëzie de maatschappelijke, etnische en seksuele diversiteit vertegenwoordigen? Als 'dé Poëzie' maar een stuk van de maatschappij poëziewaardig zou vinden, dan is ze de 21e eeuw niet waardig.

8. *'Poëzie is moeilijk of niets voor mij'* blijft voor velen zo vanzelfsprekend als het gebruik van COMIC Sans MS door leerkrachten. Elk optreden is voor mij een kans om die aanname te ontmantelen: poëzie is geen geheime loge waarin alleen ingewijden mogen samenkomen.

Zoals men vroeger dacht dat zelfgemaakte mayonaise zou schiften wanneer ze door een menstruerende vrouw werd gemaakt, hoop ik dat we ooit dezelfde absurditeit ervaren wanneer we terugkijken naar die gekke oude tijd waarin iedereen dacht dat poëzie alleen bestemd was voor hoogopgeleide breinen of cryptische fanaten.

We moeten eerlijk zijn: de media heeft bijzonder weinig aandacht voor poëzie en poëziekritiek. Zelf lees ik graag de kritieken van Paul Demets en Janita Monna. Ik waardeer het dat ze niet alleen analytisch fileren, maar met nieuwsgierigheid en attente aandacht ook de gevoelservaring van een gedicht bespreken.

In de beperkte ruimte die er voor poëziebespreking is, kunnen slechts een handvol critici zich handhaven. Dat brengt onvermijdelijk een sterke trechtering met zich mee: hoe kleiner de ruimte, hoe groter de impact van de keuze wie besproken wordt en wie niet.

9. Mijn missie is poëzie in de praktijk brengen. Poëtische verwondering strooien in de hamsterradertjes van deze krakende tijd. Meer dan mooie dingen maken, wil ik met poëzie bovenal concrete verbindingen in de wereld leggen. Ik wil contexten creëren om poëzie te injecteren in het dagelijkse leven. Ik geloof dat taal niet alleen constitutief, maar ook transformatief is. En dat verwondering ons beste tegengif is tegen collectief cynisme. In tijden van schreeuwerige meningen wil ik via poëzie in vraag stellen.

Optredens en projecten zijn fundamenteel voor die poëtica: het zijn de publieke raakvlakken waarin ik mijn missie kan uitdragen. Ze zijn voor mij Dus van poëtisch levensbelang. Alleen publiceren zou voor mij tot bloedarmoede lijden. Ik heb de ervaring van het live connecteren door poëzie, het real time samen beleven nodig. Het is de zuurstof waarmee ik mijn schrijven-afzonderingstijd kan doorkomen.

Tegelijk vormen optredens en projecten het leeuwendeel van mijn artistieke inkomen. Van schrijven en publiceren alleen zou ik financieel niet kunnen overleven, maar fundamenteeler ook: mijn vuur zou doven.

10. Verrijken. Omdat ze het landschap verbreden. Nieuwe toegangswegen worden bijgebouwd. Vinden dat slam of spoken woord geen poëzie is, is vinden dat de tramlijnen uit 't Stad niet tot Brasschaat mogen komen. Elitair en op angst gebaseerd. Het is precies in het openstellen, de ontmoeting met 'de ander' dat je uitgenodigd of uitgedaagd wordt oude ideeën of gewoontes te bevragen en opnieuw scherp te stellen. Om als kunstenaar en als mens te groeien kan je niet anders dan die uitdaging te blijven aangaan.

11. Slechts eentje noemen staat haaks op mijn realiteit. Elke week lees of hoor ik andere dichters die mij onbewust of bewust inspireren. Die veelheid vind ik belangrijk. Ik geloof niet in het ophemelen van één of twee heroïsche poëziehelden, voor mij is die voortdurende stroom om mij toe te verhouden mijn belangrijkste spiegel.

Daarnaast ben ik er zeker van dat het in de genoemde namen niet zal ontbreken aan mannelijke kernauteurs.

Doe mij maar een sterke vrouwelijke line-up. Graag zou ik hier een annex toevoegen van alle imposante vrouwelijke dichters in mijn bibliotheek, van Anna Bijns over Mona Kareem tot Wysława Szymborska. Zal ik die nasturen?